

HRVATSKI SABOR

Zastupnica Ivana Ninčević-Lesandrić

Zagreb, 01.12.2017. godine

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Amandmani na Konačni prijedlog zakona o reviziji, drugo čitanje, P. Z. E. br. 172

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj 81/13), zastupnica Ivana Ninčević-Lesandrić podnosi sljedeće amandmane:

AMANDMAN 1.

NA ČLANAK 10.

U članku 10. dodaje se stavak 9. koji sada glasi:

„Prilikom izmjena i dopuna pravilnika iz stavka 8 ovoga članka, ministar financija će javno objaviti razloge izmjena i dopuna pravilnika“

Obrazloženje:

U stavku 8. ovoga članka je navedeno: Ministar financija detaljnije propisuje pravilnikom uvjete koje uzima u obzir pri procjeni dobrog ugleda iz stavka 3. ovoga članka te dokumentaciju koja se prilaže za potrebe utvrđivanja i procjene dobrog ugleda. Ipak, s obzirom da je ovima Zakonom Ministarstvo financija sasvim izravno stavljeno u funkciju supervizora čime se po funkciji izjednačio s HNB-om i HANFA-om za čije je čelne ljude izrijekom propisana zabrana obavljanja dijelova izvršne vlasti, ovom odredbom bi se ministra financija kao prvenstveno političku figuru prisilili da izbjegava bilo kakva arbitrarnost prema osobama koje ne pripadaju vladajućoj stranci ili koaliciji. Stavkom 9. bi se barem dijelom izbjegao i potencijalni sukob interesa „naknadnog“ rješavanja položaja pojedinaca nakon što se Ministarstvo financija kao nadležno tijelo nadzorom pokrene postupak radi ocjene rada revizorskog društva ili ovlaštenog revizora.

AMANDMAN 2.

NA ČLANAK 44.

Stavak 3. briše se.

Obrazloženje

Stavkom 1. ovoga članka definirane su tzv, nerevizorske usluge koje pružaju revizorska društva i s njima povezane osobe. To su najčešća društva za savjetovanje odnosno razni konzultantni. Poslovi savjetovanja su vrlo unosni poslovi i često kod nekih društava donose više prihoda negoli poslovi revizije. Stoga je iznimno važno da se tz. nerevizorske usluge a naročito kao što su poslovi financija i računovodstva definitivno zabrane pružati revizorskim društvima. To je klasični sukob interesa. To se vidi i u prijedlogu stavka 2. ovoga članka kojima se ti poslovi zabranju, kao i porezno savjetovanje, ali se ipak u stvaku 3. ovoga članka radi iznimka koja glasi: Zabrana iz stavka 2. ovoga članka ne odnosi se na povezana društva revidiranog subjekta kao i revizorskog društva, pod uvjetom da je revizorsko društvo poduzelo sve mjere osiguranja kako obavljanje usluga iz stavka 2. ovoga članka ne bi imalo utjecaja na neovisnost obavljanja zakonske revizije.

Štoviše zakonodavac ove iste poslove u istom članku (stavak 5) zabranjuje kod subjekata od javnog interesa.

Dodatno, zakonodavac niti ne propisuje neke posebne izjave od strane revizora o nepostojanju sukoba interesa između poslova računovodstva i revizije kod revizorskog društva koje je predmet nadzora.

S druge strane, zakonodavac u čl 80. ovoga Zakona u slučaju kad ovlašteni državni službenici provode nadzor iz članka 75. ovoga Zakona, nad revizorskim društvom, moraju dati izjavu da nemaju sukoba interesa u svom poslu. Zato je važno isključiti mogućnost da revizor s povezanom osobama vodi računovodstvo svog subjekta revizije a uz to mu pruža usluge revizije tj. revizije samog sebe.

AMANDMAN 3.

NA ČLANAK 64.

Članak 64. mijenja se i sada glasi:

„Isto revizorsko društvo može obavljati zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa najviše deset uzastopnih godina, uključujući razdoblje početnog angažmana od najmanje godinu dana u skladu s člankom 17. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Najduže vremensko razdoblje iz stavka 1. ovog članka, može se produžiti za dodatnih deset godina, ako se po isteku vremenskog razdoblja iz stavka 1. ovog članka, provede postupak javnog natječaja za zakonsku reviziju u skladu s člankom 16. stavcima od 2. do 5. Uredbe (EU) br. 537/2014“.

Obrazloženje

Predlagatelj ovim Prijedlogom zakona propisuje uvjete koji su stroži od zahtjeva Uredbe 537/2014 i Direktive 2014/56/EU pa je ovakvo rješenje strože nego gotovo u svim drugim državama članicama EU. Naime, velika većina zemalja EU propisuje obveznu rotaciju ovlaštenog revizora ili revizorskog društva svakih 10 godina. U većini država (čak 27 iz EEA) primjenjuje se rok od 10 godina, dok u ostalim državama članica EU propisan je rok od 9 godina (npr. Belgija, Italija) s izuzetkom Poljske i Bugarske koje imaju rok postavljen na 5 odnosno 7 godina. Nadalje, većina zemalja EU/EEA dozvoljava produljenje maksimalnog razdoblja na dodatnih 10 godina nakon provedenog natječaja za izbor revizorskog društva sukladno odredbama iz Uredbe br. 537/2014. Nadalje, u SAD se razmatrala mogućnost propisivanja obaveze rotacije revizora nakon nekog maksimalnog razdoblja, ali je takva obaveza odbačena jer nisu postojali uvjerljivi dokazi da bi obavezna promjena revizorskog društva donijela dodatne koristi u smislu jačanja neovisnosti revizora s obzirom da već postoji obaveza rotacije glavnog revizijskog partnera (što je i propisano Uredbom br. 537/2014 u članku 17). Čak štoviše, u 2013. godini, američki Kongres (House of representatives) izglasao je zakon kojim se američkom nadzornom tijelu (PCAOB) zabranjuje da propiše obaveznu promjenu revizora. (Audit Integrity and Job Protection Act). Ovo je poseban problem za subjekte od javnog interesa koji su ovisna društva drugih međunarodnih grupa jer ih se prisiljava na promjenu revizora ranije od njihovih matičnih društava. To znatno komplicira i poskupljuje izvođenje revizije u međunarodnom okruženju, smanjuje kvalitetu komunikacije između revizora iste grupe a u različitim EU državama i na kraju, smanjuje privlačnost Hrvatske za investicije. Nadalje, ističemo kako bi skraćivanje obveznog rotacijskog razdoblja (s 10 na 7 godina) predstavljalo dodatno administrativno opterećenje hrvatskih društava (trošak i vrijeme utrošeni u odabir, tranziciju i prilagodbu koja je neophodna sa svakim novim revizorom), što može imati negativne posljedice na strana ulaganja u Republiku Hrvatsku.

AMANDMAN 4.

NA ČLANAK 76.

Stavak 3. mijenja se i sada glasi:

“Nadzor osiguranja kvalitete rada ovlaštenih revizora i revizorskih društava provodi se neprekinuto a najmanje jedanput u tri godine kod ovlaštenog revizora i revizorskog društva koji obavlja zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa, odnosno najmanje jedanput u šest godina kod ovlaštenog revizora i revizorskog društva koji obavlja zakonsku reviziju ostalih subjekata”.

Obrazloženje

Dodaje se riječ "neprekinuto" ili "kontinuirano" jer supervizija mora biti kontinuirana tj. neprekinuti proces jer jedino tako ima smisla odredba iz članka 79. ovoga Zakona koja govori o posrednom nadzoru koji je u pravilu kontinuiran jer se zasniva na stalnom prikupljanju, provjeri i analiziranju izvještaja, obavijesti i podataka od revizijskih društava koja su dužna sastavljati i/ili dostavljati Ministarstvu financija, u propisanim rokovima ili na zahtjev Ministarstva financija.

AMANDMAN 5.

NA ČLANAK 116.

U članku 116. stavak 1. riječi „u iznosu od 200.000,00 kuna do 800.000,00 kuna„ zamjenjuju se riječima „od 40.000,00 kuna do 10% ukupnog godišnjeg prihoda u prethodnoj financijskoj godini“

U članku 116. stavak 2. riječi „od 50.000,00 do 200.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima „od 20.000,00 kuna do 10% ukupnog godišnjeg prihoda u prethodnoj financijskoj godini“

Obrazloženje

Prema Direktivi br. 2014/56 EU Nadležna tijela trebala bi moći izreći upravne novčane sankcije koje imaju odvraćajući učinak do određenog postotka ukupnog godišnjeg prometa u prethodnoj financijskoj godini u slučaju pravnih osoba ili drugih subjekata. Takav cilj bit će bolje postignut ako novčana sankcija ovisi o financijskoj situaciji osobe koja je počinila povredu.

Najniža predviđena novčana kazna u iznosu od 200.000 kuna za revizorsko društvo izrazito je previsoka s obzirom na visinu naknada koje se zaračunavaju za usluge revizije, na visinu prihoda koje revizorska društava ostvaruju u Republici Hrvatskoj i na prosječne plaće ovlaštenih revizora unutar društava.

Najniže kazne ne odražavaju ekonomsku realnost u području revizije u Republici Hrvatskoj, te će izazvati stečajne ili zatvaranje velikog dijela tvrtki i prije nego Zakon bude usvojen. Najniži iznos kazne je za manje revizorske tvrtke prevelik teret (neke nemaju niti toliki ukupan prihod).

Prema važećem Zakonu o računovodstvu iz kojeg proizlazi zakonska obveza revizije, novčane kazne definirane su u rasponu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna, pa su i iz toga razloga kazne predviđene prijedlogom Zakona o reviziji neprimjerene.

Uspoređujući i druge zakone i predviđene najniže novčane kazne po njima su daleko ispod ovih predviđenih prijedlogom Zakona o reviziji.

AMANDMAN 6.

NA ČLANAK 117.

U članku 117. stavak 2. riječi „od 200.000,00 do 800.000,00 kuna“ zamjenjuju se riječima „od 40.000,00 kuna do 10% ukupnog godišnjeg prihoda u prethodnoj financijskoj godini“.

Obrazloženje

Prema Direktivi br. 2014/56 EU Nadležna tijela trebala bi moći izreći upravne novčane sankcije koje imaju odvraćajući učinak do određenog postotka ukupnog godišnjeg prometa u prethodnoj financijskoj godini u slučaju pravnih osoba ili drugih subjekata. Takav cilj bit će bolje postignut ako novčana sankcija ovisi o financijskoj situaciji osobe koja je počinila povredu.

Zastupnica Ivana Ninčević-Lesandrić

